

Aktionærer til den anden, og jeg tror ikke, at der vilde være bundet noget for Befolkningen derved. Vi have her det ejendommelige Forhold, at vi have Told paa rent Papir, men naar der er trykt noget derpaa, er der ingen Told paa det, og det er for saa vidt underligt, at ikke flere ere blevne opmærksomme paa dette mærkelige Forhold og have draget sig det til Rytte. Vi have her i Kjøbenhavn et stort illustreret Blad, som ved Forretningsdygtighed og Energi er drevet op til en ganske overordentlig Udbredelse baade i Danmark og i Sverige. Det har oprindeligt været saaledes, at baade den danske og den svenske Udgave blev trykt her i Kjøbenhavn og herfra sendt ud i Verden, men den svenske Udgave kunde ikke slaa an, fordi Svenskerne af patriotiske eller andre Grunde, Bornethed eller hvad det nu var, ikke vilde have et Blad, som ikke var trykt i Sverige. Udgiveren fandt saa paa at lade den svenske Udgave trykke i Sverige, og det var der ikke noget videre at sige til. Men saa gik det op for ham, hvad der underligt nok ikke er gaaet op for andre, at det ogsaa var billigere at lade den danske Udgave trykke derovre, og nu blive begge Udgaverne trykte i Helsingborg. Derved har Udgiveren en betydelig Fordel over for sine andre Konkurrenter. Disse maa enten købe fra Udlandet indført Papir og betale Told deraf, eller ogsaa maa de købe det i Indlandet, hvor de ganske vist ere fri for Told, men det indenlandske Papir er, efter hvad der ophyses, omtrent fordyret med den udnyttede Told. Naar Papiret derimod købes ovre i Sverige og føres herind som Trykklager, betales der ingen Told deraf. Det kan jo være, at der ogsaa er en Toldfordyrelse af Papiret derovre, at Tolden ogsaa der spiller en Rolle, men den har dog vist mindre at sige end hvis han skulde indføre hele denne Masse Papir rent til Danmark og betale den store Told. Nu, naar det først er trykt, betales der ingen Told deraf, og det er jo meget fordelagtigt for ham, men derimod ikke for den danske Stat, som ikke faar nogen Told af Papiret. Det gaar ogsaa ud over den danske Papirindustri, som ikke kommer til at sælge Papiret til ham, over de danske Typografer, der ikke komme til at sætte Bladet, og hele det øvrige Personale, som ikke bliver beskæftiget med den videre Bearbejdelse. Resultatet er altsaa blevet, at man har flyttet denne Virksomhed over paa den anden Side af Sundet. Jeg begriber ærligt talt ikke, hvorfor det ikke er faldet nogen anden ind at gøre ligesaa. Jeg indser ikke, hvad der skulde kunne forhindre det. For vore Dagblades Vedkommende kan det jo vistnok af

praktiske Grunde ikke lade sig gøre, i alt Fald ikke før vi faa en lynsnar Forbindelse, men det vilde jo være rimeligt og naturligt at vente, at alle vore øvrige Trykkerivirksomheder flyttede over paa den anden Side af Sundet, eftersom Forholdene der ikke ere dyrere, og eftersom de der kunne nyde den Fordel at benytte Papir, som de ikke betalte Told af, naar de i trykt Tilstand førte det til Danmark. Denne Urimelighed fortjener i høj Grad at rettes derved, at der lægges Told paa trykte Sager med dansk Tekst, hvad der jo ogsaa er foreslaaet af Hiertallet. Jeg har hørt, at man har streget op fra enkelte Sider og sagt: Skal nu ogsaa Litteraturen fordyres, den tjener jo dog Oplysningen. Nej, der er heller ingen, der tænker paa at fordyre Bøger med fremmed Tekst, tykt, fransk, engelsk o. s. v., som man for Oplysningens Skyld maa ønske uhindret Udgang; men at løse Ark med dansk Tekst ere toldfri, medens der skal betales Told af Papir, det finder jeg er en saa aldeles indlysende Urimelighed, at jeg ikke kan forstaa, at man ikke skulde kunne opnaa Enighed om en Forandring heri. Lad det saa kaldes teoretisk at gaa til Beskyttelse, eller lad det siges, at man ikke af teoretiske Grunde kan gaa til Beskyttelse. De, der nu beskyttes, ere jo Udlændinge, vi opmuntre nu Folk til at flytte deres Erhverv ud af Landet, til at sende Arbejdet til Sverige og saa føre det ind her i Landet.

Hvad jeg i øvrigt har at sige for mit Vedkommende, har jeg haft Lejlighed til at udvikle forleden, og jeg skal ikke sige videre dertil. Jeg vil kun sige, at mit Standpunkt — saaledes som det her er erkendt, selv om det er blevet kritiseret — er at betone, at vi ere solidariske, at alle de forskellige Erhverv have en vis Solidaritet. Det er denne Gensidighed, som jeg stærkt betoner, denne Gensidighed, som gør, at det, selv om vor Toldbeskyttelse fordyrer en Vare, dog i alt Fald inden for en Grænse, som kan afvejes, kan være en Fordel, idet den nemlig fordyres paa samme Maade, som naar f. Eks. en By vedtager en større Udgift til en Kaserne, et nyt Svineslagteri, et Seminarium o. s. v., hvilket altsammen sker ifølge den Betragtning, at slige Udgifter kunne være en fornuftig Bengeanvendelse, som let betaler sig. Der er selvfølgelig en Grænse for dette som for alt menneskeligt, men jeg vilde ønske, at denne Forstaaelse kunde vinde Udbredelse hos de forskellige Erhverv her i Landet. Jeg anser det for en Urimelighed, en Taabelighed, naar de forskellige Erhverv ikke forstaa dette solidariske Ansvar og mene, at de staa over for hinanden saa blottede